

OPASNE PRIJETNJE NAŠIM PLAĆAMA

SVIM ČLANOVIMA HRVATSKOG STRUKOVNOG SINDIKATA MEDICINSKIH SESTARA – MEDICINSKIH TEHNIČARA

Drage kolegice i kolege!

Nedavno je ministar financija najavio smanjenje plaća u javnom sektoru do kraja godine. U izbornoj kampanji govorili su da neće dirati plaće u javnim službama. Po preuzimanju vlasti nastavili su govoriti isto i još do jučer su se hvalili kako nisu htjeli smanjivati osnovicu i koeficijente, već će uzeti „samo“ regres i božićnicu.

Pogledajmo što nam doista mogu pripremiti da bismo znali kako se mi možemo pripremiti.

OSNOVICA I KOEFICIJENTI.

Nije istina da **nisu htjeli** smanjiti osnovicu i koeficijente. Istina je da ih **nisu mogli** smanjiti jer **nas čuva Dodatak Sporazumu o osnovici** koji smo potpisali prije točno tri godine u svibnju 2009. godine (nakon štrajka u obrazovanju i nakon 23 sata neprestanih pregovora). Taj Sporazum ne može se otkazati. Bez njega bi nam svaka vlada s lakoćom rušila osnovicu. Zbog njega je uveden i krizni porez 2009. godine. Taj je Sporazum trn u oku svakoj vladi, ali predstavlja najvrednije što su sindikati u djelatnosti zdravstva i drugih javnih službi do sada napravili. On je vaš pravi dragulj koji moramo očuvati pod svaku cijenu, štrajkom, sudom ili za stolom. Ne samo da nam Sporazum čuva osnovicu u ovom teškom vremenu, ne samo da nam jamči i povrat 6% osnovice po izlasku iz krize, već nam osigurava rast plaća po većim stopama od rasta u privredi u godinama nakon povrata osnovice. Taj zajamčeni porast trajat će sve **do 2017. godine**, tj. do dostizanja pravedne cijene rada u odnosu na druge sektore u zemlji.

Međutim, ako nam ne mogu smanjiti osnovicu i koeficijente, mogu nam smanjiti ukupni materijalni standard, mogu nam uzeti dodatke na plaću ili pak druga prava iz kolektivnih ugovora.

Sindikati su do sada izborili niz dodataka na plaću koje uživaju radnici u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

DODACI NA PLAĆU IZ KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA DJELATNOST ZDRAVSTVA I ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA (NN broj 126/11) koje imaju medicinske sestre i tehničari:

Položajni dodaci

- položajni dodaci od 5 – 40% dodatka

Dodaci na složenost posla i uvjete rada

- sestre u Primarnoj zdravstvenoj zaštiti:

- a) svi 6%, a od 01.01.2013. 8% dodatka
- b) patronaža 15% dodatka, a od 01.01.2013. 18%
- • sve medicinske sestre i tehničari u bolnici od 8 – 25% dodataka na plaću
- a) smjenski rad 10%
- b) rad subotom 25%
- c) rad nedjeljom 35%
- d) rad noću 40%
- e) prekovremeni rad 50%
- f) rad na blagdan 150%

Naglasimo i da nam pripada **0,5% dodatka po godini staža** prema Zakonu o plaćama.

Dodaci na staž u zdravstvu:

4, 8 i 10% dodatak na staž za 20, 30 i 35 godina staža u službi

Ako ukinu **sve ove dodatke** onda bi:

- PZZ sestra početnica SSS – izgubila 11% na plaću, a od 01.01.2013. 13%
- PZZ sestra SSS (30 g.rad.staža) - izgubila 19% na plaću, od 01.01.2013. 21%(oko 35% bez 0,5%po god.)
- PZZ sestra VŠS patronaža (30 g.rad.staža) – izgubila 23% na plaću, od 01.01.2013. 26% (oko 40% bez 0,5%po god.)
- Bolnička sestra SSS (20 g.rad.staža) – izgubila 14% na plaću, od 01.01.2013. 20%(oko 30% bez 0,5%po god.)
- Bolnička sestra VŠS – intenzivna skrb (30 g.rad.staža) – izgubila 33% na plaću (oko 50% bez 0,5%po god.)
- Glavne sestre klinika (35 g.rad.staža) - izgubile 50% na plaću (oko 65% bez 0,5%po god.)

Navedeni izračuni umanjenja plaća izrađeni su „ugrubo“, bez umanjenja po osnovi dodataka za rad noću, subotom, nedjeljom i sl., jer je to specifično i rade se za svaku osobu pojedinačno na bazi mjeseca. Naravno, ne moramo niti isticati da bi se ukidanjem tih dodataka plaće medicinskih sestara umanjile za znatne iznose.

BOŽIĆNICA I REGRES. U ovogodišnjem proračunu nisu predviđjeli sredstva za božićnicu, regres, a niti dio sredstava za prijevoz. Nisu niti otkazali kolektivne ugovore. Nisu još niti započeli pregovore o tome. Dakle, vlast po tom pitanju nastupa neodgovorno i bahato. Ne bude li pregovora i vrijednih kompenzacija, sindikati neće pristati na odricanje od tih prava. Dakle, ne bude li isplaćen regres i ne bude li pregovora o tome, sindikati će vaša prava znati zaštititi na sudu, kao i uvijek do sada. U svemu tome, nažalost, najbolje će proći odvjetnici.

OSTALA PRAVA. U slučaju otkazivanja kolektivnog ugovora osim božićnice, regresa i prava na naknadu troškova prijevoza u pitanju su i druga prava koja su sindikati ugovorili:

- jubilarna nagrada i dar za djecu
- otpremnina pri odlasku u mirovinu
- naknada za odvojeni život i terenski dodatak
- plaćeni sistematski pregledi
- osiguranje od nesreće na radu
- razni oblici pomoći (smrti, bolovanja, invalidnosti, kupnja lijekova, ortopedskih pomagala...)
- naknade za izume i tehnička unapređenja
- broj dana godišnjeg odmora
- broj dana plaćenog dopusta
- osiguranje sredstava za edukaciju

OZBILJNOST PRIJETNJE

Ovim putem vas upozoravamo da je prijetnja našem materijalnom standardu više nego stvarna. Upozoravali smo vas na to i prije izbora, jer niti jednog trenutka nismo vjerovali u obećanja većine političkih stranaka pa niti ove pobjedičke opcije. Nismo vjerovali iz dvaju razloga: zato što je u svijetu oko nas stanje veoma loše pa i druge vlade pribjegavaju sličnim rezanjima te zato što znamo ideološke horizonte u kojima se nova vlast kreće (a koji se nikako ne mogu zvati socijaldemokratskim). Vjerujmo u sebe i vjerujmo da možemo održati naša prava, kao što smo ih pregovorima i štrajkom znali izboriti svih ovih godina.

Našu poziciju dodatno otežava tužba protiv Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja te stav Ministarstva zdravlja da bi primjena

važećeg Kolektivnog ugovora ubuduće dovela do ništetnih ili pobjojnih odluka. A isto tako otežava i činjenica da nije imenovano Zajedničko povjerenstvo za tumačenje istog.

NAŠ DOPRINOS KRIZI. Nije istina da javni sektor do sada nije dao doprinos krizi, kako tvrdi ministar Slavko Linić. U javnom sektoru doprinos krizi dale su do sada sve javne službe (zdravstvo, obrazovanje...) državne službe (policija, vojska...) i državna uprava tj. svi korisnici državnog proračuna. Nikakav doprinos krizi unutar javnog sektora nisu dali lokalna uprava i javna poduzeća. Naš pad osnovice od 6% i zamrzнуте plaće pune tri godine, doprinos je koji samo nesposobne vlasti ne znaju iskoristiti. To je preko 7 milijardi kuna koje smo dali budžetu. Nismo vidjeli da je naše odricanje dalo rezultata. Unatoč tome krupni kapital i njegovi mediji, te manje više i njegova vlast, ne samo da ponavljaju potrebu rezanja u javnim službama, već, štoviše, gotovo svakodnevno vrijedaju zaposlenike, ustanove i sindikate. Ono što godinama rade mediji sada rade ministar Čaćić i Linić. U bespoštednoj borbi za sve ograničenije resurse kapital ne zanimaju ni podaci ni istina ni ljudi.

DUBOKE PODJELE. Društvena podjela u uvjetima krize tako se sve više zaoštrava i pretvara u jednu sirovu klasnu bitku. Njene žrtve su za sada u našem sustavu mlade medicinske sestre i tehničari za koje nema radnih mjesta, a već sutra smo to svi mi, svojim plaćama. Ovdje se još pitamo za prava običnih građana na liječenje i adekvatnu zdravstvenu i medicinsku skrb tj. njegu. Naša odricanja ne odlaze za nova radna mjesta, već odlaze u profite kapitalista, koji ih neće investirati u uvjetima ekonomske krize jer privatni kapital ne preuzima rizike u teškom vremenu. To je razlog zašto nema investicija. Veći profiti, kao posljedica naših manjih plaća, otiči će u osobno bogaćenje i štednju najbogatijih, kao što rječito svjedoče ekonomska povijest i sadašnjost.

Naše daljne odricanje imalo bi smisla samo ispunjenjem dvaju kriterija: pravednost i izglednost na uspjeh. Dok se ne zahvati u finansijski kapital i sve one koji u krizi nisu ništa trpili, sindikati nisu skloni dalnjem odricanju. Osim toga, smislenost odricanja je krajnje upitna jer niti ekonomska politika, uklapljena u europski „kalup za propast“, u obliku strogih mjera štednje, nije put koji vodi izlasku iz recesije. To je danas bjelodano jasno na primjeru niza europskih zemalja, ali nažalost ne i domaćoj politici.